

**PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**DAUJĖNŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA**

**2015 m. kovo 31 d. Nr. A-7
Pasvalys**

Auditas atliktas vykdant 2014 m. rugpjūčio 21 d. pavedimą Nr. PA -4.

Auditą atliko Vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė

Auditas pradėtas 2014-08-21

Auditas baigtas 2015-03-31

Su audito ataskaita galima susipažinti

Pasvalio rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu

<http://www.pasvalys.lt/lt/struktura-ir-kontaktai /kontroles-ir-audito-tarnyba /auditu-dokumentai .html>

IŽANGA

Vadovaudamasi Savivaldybės kontrolieriaus 2014 m. rugpjūčio 21 d. pavedimu Nr. PA-4, vyriausioji specialistė Ilma Paliukėnaitė Pasvalio rajono Daujėnų pagrindinėje mokykloje atliko finansinį (teisėtumo) auditą (toliau –auditas).

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto 2014 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Pasvalio r. Daujėnų pagrindinė mokykla (toliau – Mokykla), adresas – Baluškių g. 4, Daujėnai; kodas Juridinių asmenų registre – 190616249. Mokyklos nuostatai patvirtinti Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T1-147, nuostatai juridinių asmenų registre registruoti 2012 m. liepos 4 d. Pagrindinė mokyklos paskirtis – ugdymas; Mokykla vykdo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo programas. Mokykla turi Kriklinių pradinio ugdymo skyrių, kuris įsteigtas 2009 m. rugsėjo 1 d. Savivaldybės tarybos sprendimu¹, šio skyriaus paskirtis – vykdyti ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo programas.

Audituojamu laikotarpiu Mokyklai vadovauja direktorius Gailutis Gailiūnas, vyriausiąja buhalterė dirba Lina Vyčienė.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Pasvalio rajono savivaldybės taryba.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti 2014 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo sudėtinė dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius ir kitas ataskaitas, Savivaldybės, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pateikiama audito išvadoje.

---

¹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 13 d. sprendimas Nr. T1-88;

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, jos parengtos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą, o biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės aplinkos tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos kokybiniu ir kiekybiniu požiūriu reikšmingiausiose – darbo užmokesčio, gautinų, mokėtinų sumų, teikiamų paslaugų, turto, išlaidų srityse. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Audito metu kiekvienai reikšmingai ūkinių operacijų grupei, sąskaitų likučiui ir atskleidimui parengtos ir atliktos detalios procedūros, kurios apėmė finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų suliginimą su pagrindžiančiais apskaitos įrašais ir reikšmingų įrašų žurnaluose ir kitų koregavimų, atliktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo metu, tyrimas. Audito pabaigoje buvo naudotos analitinės procedūros, kurios padėjo įvertinti bendrą finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pateikimą. Analitinių procedūrų metu nebuvo nustatyta reikšmingų svyravimų, kurie neatitinka kitos informacijos arba nukrypsta nuo numatytų sumų.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

Audito metu vertinome audituojamo subjekto:

- Metinį finansinių ataskaitų rinkinį, kurį sudaro Finansinės būklės ataskaita pagal 2014-12-31 duomenis (2-ojo VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“ 2 priedas), Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2014-12-31 duomenis (3-ojo VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 1 priedas), Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2014-12-31 duomenis (4-ojo VSAFAS „Grynojo turto pokyčių ataskaita“ 1 priedas), Pinigų srautų ataskaita pagal 2014-12-31 duomenis (5-ojo VSAFAS „Pinigų srautų ataskaita“ 2 priedas), 2014 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas (6-ojo VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“);

Finansinės būklės ataskaitoje 2014 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 299,5 tūkst. Lt, pabaigoje – 372,2 tūkst. Lt.

- Metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurį sudaro Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti 2014-12-31 ataskaita (forma Nr. 1); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2014-12-31 ataskaita (forma Nr. 2); Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2014-12-31 ataskaita (forma Nr. 3); Mokėtinų ir gautinų sumų 2014-12-31 ataskaita (forma Nr. 4); Aiškinamasis raštas.

Mokykla vykdė vieną Ugdymo proceso ir kokybiškos ugdymosi aplinkos užtikrinimo programą (03), pagal valstybės funkcijų klasifikacija 09.02.01.01. „Mokyklos priskiriamos pagrindinės mokyklos tipui“ iš trijų finansavimo šaltinių: valstybės biudžeto, Savivaldybės biudžeto ir teikiamų paslaugų lėšų. Programai įgyvendinti panaudota 1.134,8 tūkst. Lt asignavimų: 163,7 tūkst. Lt prekių ir paslaugų išlaidoms, 750,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, 220,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

- Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Audituojamame subjekte vertiname biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams 2014 metais. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos audito sritims, atlikome:

- asignavimų planavimo ir naudojimo audito procedūras: vertiname, kaip laikomasi teisės aktų nuostatų dėl biudžeto sąmatų projektų rengimo ir vykdymo tvarkos, įsipareigojimų teisėtumą,

- išlaidų audito procedūras: vertiname prekių, paslaugų, darbų pirkimo, darbo užmokesčio mokėjimo, spaudinių, komunalinių, socialinių išmokų, kitų paslaugų, komandiruočių ir kt. išlaidų teisėtumą;

- turto audito procedūras: vertiname turto teisinę registraciją, įsipareigojimų suderinimą, turto įsigijimo, gavimo, perdavimo, nurašymo, naudojimo, nuomos, panaudos, inventorizacijos atlikimo teisėtumą;

- pajamų audito procedūras: vertiname pajamų už suteiktas paslaugas gavimą bei pervedimą į Savivaldybės biudžetą; kaip laikomasi teisės aktų, kuriais reglamentuojamas prekių, paslaugų suteikimas;

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į jų pažeidimų poveikį ir aptarėme su audituojamu subjektu priežastis, kurios lėmė pažeidimus. Dalyvavome turto dalinėje inventorizacijoje.

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 1 priede.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. DARBO UŽMOKESTIS IR DARBO SANTYKIAI

Mokyklos darbuotojų darbo užmokestis nustatomas vadovaujantis Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka² (toliau tekste - Darbo apmokėjimo tvarka), o pedagoginių darbuotojų – dar ir Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašu (toliau tekste – Aprašas)³. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbas apmokamas taikant koeficientus, kurių pagrindu imama Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta bazinė mėnesinė alga (bazinis valandinis atlygis), išskyrus minimalią mėnesinę algą ir minimalų valandinį atlygį. Biudžetinės įstaigos darbuotojų darbo užmokestį sudaro: tarnybinis atlyginimas ar tarifinis atlygis (koeficientais), padaugintas iš bazinės mėnesinės algos dydžio; tarnybinio atlyginimo priedai; priemokos; vienkartinės piniginės išmokos, skirtos darbuotojams skatinti.

Savivaldybės tarybos sprendimu⁴ Mokyklai patvirtintas didžiausias leistinas darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, pareigybių (etatų) skaičius – 13,75 etatai, iš to skaičiaus 8,5 etatai pedagoginių darbuotojų ir 5,25 – finansuojamų iš savivaldybės biudžeto.

Mokykla 2014 metais priskaičiavo 741,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio darbuotojams, iš jų priemokoms 116,1 tūkst. Lt, priedams 0,5 tūkst. Lt.

Priemokoms priskaičiuota 116,1 tūkst. Lt, iš jų: už sąsiuvinį tikrinimą – 10,2 tūkst. Lt; už vadovavimą klasei – 23,8 tūkst. Lt; už pasiruošimą pamokoms – 55,9 tūkst. Lt; už kitus darbus – 26,0 tūkst. Lt, už laikini nesančių darbuotojų pavadavimą – 0,2 tūkst. Lt;

1.1. Aprašo 64 p. numatyta, mokytojams, kurių klasėse ugdomi vaikai su specialiaisiais ugdymosi poreikiais, tarifinio atlygio koeficientas (toliau – koeficientas) didinamas nuo 5 iki 20 procentų. Direktorius, tvirtindamas 2014 m. sausio 1 d. mokytojų tarifikaciją, įsakymu nepatvirtino konkrečiam mokytojui koeficiento didinimo procento.

1.2. Vadovaujantis Aprašo 39.1. punktu, Mokyklos vyr. spec. pedagogui S.B., turinčiam iki 10 metų pedagoginio darbo stažo nustatytas koeficientas 15,65. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Aprašo 67 p. nuostatomis, padidintas 5-15 procentų koeficientas spec. pedagogams, skaičiuojamas už

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;

³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1254 (pakeitimai 2014 m. rugpjūčio 7 d. įsakymas Nr. V-726);

⁴ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. vasario 9 d. sprendimas Nr. T1-22 „Dėl Daujėnų pagrindinei mokyklai didžiausio leistino pareigybių (etatų) skaičiaus patvirtinimo“;

kontaktines valandas (Aprašo 45.1.8 p. galiojantis iki 2014-09-01). Direktorius įsakymu⁵ koeficientas padidintas 13 procentų. Mokykla nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. spec. pedagogių darbo užmokestį skaičiavo neteisingai, t.y. per mažai, nes padidintą koeficientą taikė skaičiuojant tik už kontaktines valandas.

1.3. Aprašo 46.2. punkto nuostatomis, ketvirtos kategorijos psychologams, turintiems iki 10 metų pedagoginio darbo stažą, koeficientų intervalas 16,1-17,9 (vidurkis 17,0). Mokyklos psichologui D. P. nustatytas per mažas tarnybinio atlygio koeficientas 14,6.

Mokykla atsižvelgė į nustatytus neatitikimus, nuo 2015 m. sausio 2 d. direktoriaus įsakymu⁶ psichologui nustatytas tarnybinio atlyginimo koeficientas 17,0.

2. METINIS BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINYS

Mokyklos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas nesivadovaujant LR Buhalterinės apskaitos įstatymu, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų biudžetinę apskaitą. LR Finansų ministro įsakymu⁷ įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.

Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų skiriamų programoms finansuoti ataskaita (forma Nr.1)

Teikiamų paslaugų programai Tarybos sprendimais patvirtinta⁸ 2.000 Lt. Į savivaldybės biudžetą įmokėta 1.865 Lt, iš savivaldybės biudžeto gauta ir panaudota 1.865 tūkst. Lt. Mokyklos teikiamų paslaugų banko sąskaitoje likučio metų pabaigai nėra.

Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2)

Patvirtintame Pasvalio rajono savivaldybės biudžete⁹ Mokyklai skirta 1.107,7 tūkst. Lt asignavimų, 369,2 tūkst. Lt asignavimų skirta išlaidoms, 732,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, turtui įsigyti – neskirta. Po patikslinimų¹⁰ Mokyklai buvo skirta 1.139,20 tūkst. Lt asignavimų, iš jų išlaidoms – 388,3 tūkst. Lt, 750,9 tūkst. Lt – darbo užmokesčiui, turtui įsigyti – neskirta.

⁵ Direktorius 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-87;

⁶ Dajėnų pagrindinės mokyklos direktoriaus 2015 m. sausio 2 d. įsakymas Nr. V-3 „Dėl xxx tarnybinio atlyginimo koeficiento nustatymo“;

⁷ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais);

⁸ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-2; (pakeitimai Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 25 d. sprendimas Nr. T1-125; 2014 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. T1-156; 2014 m. spalio 22 d. sprendimas Nr. T1-173; 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. T1-218; 2014 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. T1-251);

⁹ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. vasario 19 d. sprendimas Nr. T1-2;

¹⁰ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 25 d. sprendimas Nr. T1-125; 2014 m. rugsėjo 24 d. sprendimas Nr. T1-156; 2014 m. spalio 22 d. sprendimas Nr. T1-173; 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimas Nr. T1-218; 2014 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. T1-251;

2014 metais Mokyklai iš Finansų skyriaus pervesta 1.134,75 tūkst. Lt, t.y. 99,6 proc. patvirtintų asignavimų įstaigos funkcijoms vykdyti. Neperduota 4,45 tūkst. Lt savivaldybės biudžeto asignavimų.

2014 metų Mokyklos kasinių išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją sudaro: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos 971,1 tūkst. Lt arba 85,6 procento nuo visų išlaidų, prekių ir paslaugų naudojimo – 163,7 tūkst. Lt arba 14,4 procento nuo visų išlaidų.

2.1. Mokykla, neturėdama asignavimų atskiriems išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniams atitinkamą mėnesį, kasines išlaidas apskaitė prie tų išlaidų straipsnių, kuriems turėjo asignavimų. Negalime pasisakyti apie kasinių išlaidų apskaitos registrų teisingumą, iš kurio sudarytos biudžeto vykdymo ataskaitos.

Patikrinus Mokyklos lapkričio- gruodžio mėn. kasinių išlaidų registrus, nustatyta, kad :

Biudžeto vykdymo ataskaitos 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr.2) savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti skirtų lėšos darbo užmokesčiui (ekonominės klasifikacijos 2.1.1.1.1. eilutė) sumažinta 1.990,20 Lt (lapkričio mėn.), o mokinio krepšelio lėšos skirtos darbo užmokesčiui (ekonominės klasifikacijos 2.1.1.1.1. eilutė) padidintos 1.990,20 Lt;

Biudžeto vykdymo ataskaitos 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr.2) savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti skirtų lėšos darbo užmokesčiui (ekonominės klasifikacijos 2.1.1.1.1. eilutė) padidinta 718,28 Lt (gruodžio mėn.), o mokinio krepšelio lėšos skirtos darbo užmokesčiui (ekonominės klasifikacijos 2.1.1.1.1. eilutė) padidintos 617,86 Lt sumokėtomis darbdavio socialinio draudimo įmokomis.

Biudžeto vykdymo ataskaitos 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr.2) savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti komunalinių paslaugų kasinės išlaidos (ekonominės klasifikacijos 2.1.1.1.20. eilutė) padidintos 6.466,32 Lt (gruodžio mėn.) sumokėtomis darbdavio socialinio draudimo įmokomis.

Mokykla iš Finansų skyriaus pagal 2014 m. gruodžio 1, 12 d. paraiškas lėšoms gauti Nr. 43, 44 ir 45 gavo 9 581,43 Lt (6 059,69 Lt savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti ir 3.521,74 Lt mokinio krepšelio lėšų) lėšų darbdavio socialinio draudimo įmokoms sumokėti. Mokykla 2014 m. gruodžio 29 d. mokėjimo pavedimu Nr. 612 sumokėjo 20.122,76 Lt VSD įmokų (4.786,32 Lt darbuotojo įmokų ir 15.336,44 Lt darbdavio įmokų), t.y. 5.891,39 Lt daugiau nei gavo lėšų.

Mokykla iš Finansų skyriaus pagal 2014 m. gruodžio 12 d. paraišką lėšoms gauti Nr. 44 gavo savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti 19.600 Lt sumokėti už komunalines paslaugas. Per gruodžio mėn. mokykla patyrė 14.331 Lt kasinių išlaidų už komunalinius patarnavimus, tačiau kasinių išlaidų registre nurodė 19.600 Lt, t.y. 5.269 Lt (6466,32-1197,32=5269) per daug:

Kasinių išlaidų registre neteisingai, per daug apskaityta 6.466,32 Lt sumokėtų darbdavio socialinio draudimo įmokų;

UAB „Lenauda“ už komunalines paslaugas 2014 m. gruodžio 30 d. mokėjimo pavedimu Nr. 628 apmokėta 6.815,50 Lt, tačiau kasinių išlaidų registro komunalinių paslaugų eilutėje nurodyta . 618,18 Lt, t.y. 1.197,32 Lt mažiau.

Atitinkamai 1.197, 32 Lt nenurodytos komunalinių paslaugų kasinės išlaidos, neteisingai apskaitytos kituose išlaidų ekonominės klasifikacijos kodų eilutėse:

- 1.130,24 Lt padidintos transporto kasinės išlaidos teikiamoms paslaugoms vykdyti;
- 31,47 Lt padidinta ryšių kasinės išlaidos savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti;
- 24,39 Lt padidinta transporto kasinės išlaidos savivaldybės savarankiškoms funkcijoms vykdyti;
- 22,00 Lt sumažintos kvalifikacijos kėlimo kasinės išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti.
- 19,46 Lt padidintos komandiruočių kasinės išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti;
- 13,76 Lt padidintos kitų prekių kasinės išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti;

Mokykla, nesilaikydama teisės aktų reikalavimų, patirtas kasines išlaidas nurodė Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) tame išlaidų ekonominės klasifikacijos kode, kuriame turėjo planuotų ir gautų asignavimų, biudžeto lėšos naudojamos ne tiems tikslams, kuriems pagal paraiškas skirtos, todėl negalime pasisakyti apie kasinių išlaidų registro ir pagal jo duomenis sudarytų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumą pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius.

Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita (forma Nr. 3)

Įstaiga finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2014 metais neturėjo.

Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4)

Įstaigos mokėtinos sumos per 2014 metus nuo 38,3 tūkst. Lt (metų pradžioje) sumažėjo iki 19,5 tūkst. Lt (metų pabaigoje). Gautinų sumų metų pradžioje nebuvo, o metų pabaigoje – 0,2 tūkst. Lt.

2.2. Mokyklos Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 4) duomenys neteisingi 7.306,68 Lt suma. Valstybinio socialinio draudimo ir sveikatos draudimo fondų lėšų finansinės ataskaitos F4 pagal 2014 m. 4 ketv. duomenis, Mokykla 2014 m. gruodžio 31 d. skolinga 3.878,94 Lt VSD įmokų. Nors mokykla Mokėtinų ir gautinų sumų 2014 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (išlaidų ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.2.1.1.1.) nurodo 11.185,62 Lt socialinio draudimo įmokų skolą.

Mokykla Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitoje nurodė (11.185,62 Lt) neteisingus duomenis, neatitinkančius apskaitos registro (3.838,75 Lt) ir Valstybinio socialinio draudimo ir sveikatos draudimo fondų lėšų finansinės ataskaitos (3.878,94 Lt) duomenų.

Aiškinamasis raštas

Įstaigos aiškinamasis raštas parengtas nesilaikant LR Finansų ministro įsakymu¹¹ patvirtintų taisyklių reikalavimų.

Mokykla aiškinamajame rašte nepateikė informacijos apie biudžetinių lėšų sąskaitoje lėšų likučius metų pradžioje ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, apie praėjusiais metais nepanaudotą lėšų likutį, kuris ataskaitiniais metais buvo įskaitytas į nuo metų pradžios gautus asignavimus, nesivadovauta 10 punkto reikalavimų.

Aiškinamajame rašte pateikta ne visa privaloma pateikti informacija.

3. METINIS FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Įstaigos metinės finansinės atskaitos parengtos nesivadovaujant LR Buhalterinės apskaitos įstatymu, LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis LR Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu įstaiga rengia žemesniojo lygio metinį finansinių ataskaitų rinkinį.

Įstaigos apskaitai naudojamas sąskaitų planas nėra pakankamai išsamus ir parengtas pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus. Buhalterinės sąskaitos, kuriose apskaitomos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, netinkamai grupuojami.

Tvarkant apskaitą ir sudarant finansinių ataskaitų rinkinius pagal VSAFAS, viena iš priemonių sumažinti klaidų ir apgaulės riziką bei užtikrinti duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose patikimumą yra vieninga visiems VSS kompiuterinė buhalterinės apskaitos programa. Savivaldybės administracija įsigijo finansų apskaitos valdymo pagal VSAFAS informacinę sistemą, kuria naudojasi beveik visos savivaldybės biudžetinės įstaigos. Įstaiga netvarko apskaitos buhalterinės apskaitos programa.

Finansinės būklės ataskaita

Ilgalaikio turto apskaitos metodai aprašyti įstaigos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

2014 metais ilgalaikio materialiojo turto įsigyta nebuvo. Nusidėvėjimo priskaičiuota 61.069 Lt. Turtas buvo nudėvimas pagal patvirtintus normatyvus. Įstaigoje gruodžio mėn. nurašytas nematerialusis turtas (programinė įranga) už 2.360 Lt, kuri likutinės vertės neturėjo. Audituojamo laikotarpio pabaigoje įstaigos ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė buvo 264.276 Lt.

Atsargų apskaitos metodai aprašyti įstaigos finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje atsargų vertė sudaro 1.554 Lt.

---

¹¹ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais)

Per vienerius metus gautinos sumos audituojamo laikotarpio pabaigoje sudaro 96.180 Lt. Didžiausią dalį - 83 % gautinose sumose sudaro sukauptos gautinos sumos (atostogų kaupiniai).

Pinigų likutis banko sąskaitose sudaro 9 % trumpalaikio turto, 10.001 Lt

Audituojamo laikotarpio pabaigoje finansavimo sumų likutis yra 276.042 Lt. Didžiausią dalį - 95 % finansavimo sumose sudaro iš savivaldybės biudžeto gautas finansavimas.

Ilgalaikių įsipareigojimų įstaiga neturi. Trumpalaikius įsipareigojimus sudaro mokėtinos sumos tiekėjams 8.350 Lt, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai – 4.440 Lt ir sukauptos mokėtinos sumos 79.920 Lt.

3.1. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 13-ojo VSAFAS 1 priedas „Nematerialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registrų duomenis, nes 7 stulpelyje „Kitas nematerialusis turtas“ nurodyta 85 Lt suma (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje) neatitinka apskaitos registre „Didžioji knyga“ 2014 m. sausio 1 d. nurodytai 95 Lt sumai; 4 stulpelyje „Programinė įranga ir jos licencijos“ nurodyta suma 4.848 Lt (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje) neatitinka Didžiojoje knygoje 2014 m. sausio 1 d. nurodytai sumai 4.838 Lt, neatitikimas 10 Lt.

3.2. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registrų duomenis, nes 8 stulpelyje „Mašinos ir įrengimai“ nurodyta 66.327,34 Lt suma (įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje), neatitinka apskaitos registre „Didžioji knyga“ 2014 m. sausio 1d. nurodytos 71.708,34 Lt sumos; sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pradžioje – 37.535,14 Lt, neatitinka apskaitos registre Didžioji knyga – nurodytos 42.916,14 Lt sumos, neatitikimas 5.381 Lt.

3.3. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registrų duomenis, nes 9 stulpelyje „Apskaičiuota nusidėvėjimo suma per ataskaitinį laikotarpį“ nurodyta 61.068,56 Lt neatitinka ilgalaikio turto nusidėvėjimo apskaitos žiniaraščių duomenų.

3.4. Ilgalaikiam materialiajam turtui neteisingai apskaičiuojama nusidėvėjimo suma, todėl turtas, kuris turėtų būti dėvimas keletą metų, jau nudėvėtas, o turtas, kuris turėtų būti nudėvėtas, dar turi likutinę vertę ir dėvimas, t.y. turtas nudėvimas arba anksčiau, arba vėliau nei nustatyta galutinė nusidėvėjimo data.

Įstaiga gruodžio mėn. atliko ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo perskaičiavimus ir sumažino sukaupią nusidėvėjimą 114.521,68 Lt: pastatų sukauptas nusidėvėjimas sumažintas 104.610,62, mašinų ir įrengimų - 1886,66 Lt, transporto priemonių – 8024,40 Lt. Tačiau

perskaičiavimas nepagrįstas dokumentais, buhalterinių sąskaitų įrašai apskaitos registre „Didžioji knyga“ neatitinka buhalterinės pažymos įrašų. Turto nusidėvėjimo perskaičiavimas atliktas neteisingai ir turtas nusidėvės anksčiau nei galutinė nusidėvėjimo data.

Dėl to, kad ilgalaikio turto nusidėvėjimo perskaičiavimas nepagrįstas apskaitos dokumentais ir atliktas neteisingai, Finansinės būklės ataskaitos A.II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 12 – ojo VSAFAS 1 priedo 29 eil. „Ilgalaikio materialiojo turto vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ nurodyta 264.275,83 Lt suma yra neteisinga.

3.5. Finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS 1 priedas „Ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį“ sudarytas ne pagal apskaitos registrų duomenis. 29 eil. „Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ 8 stulpelio „Mašinos ir įrengimai“ nurodyta 19.979,86 Lt suma, neatitinka su apskaitos registro „Didžioji knyga“ ir ilgalaikio turto žiniaraščio duomenimis – 3.597,54 Lt, neatitikimas 16.382,32 Lt; 29 eil. „Ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ 13 stulpelio „Kitas ilgalaikis materialusis turtas“ suma nenurodyta, apskaitos registre „Didžioji knyga“ ir ilgalaikio turto žiniaraštyje nurodyta -16.382,32 Lt, neatitikimas 16.382,32 Lt.

3.6. Įstaiga gruodžio mėn. iš turto grupės „Mašinos ir įrengimai“ (sąskaita 12054) į turto grupę „Transporto priemonės“ perkėlė ilgalaikį materialųjį turtą – savaeigę žoliapjovę, kuri neatitinka transporto priemonei keliamų reikalavimų, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS 73.6. punkto nuostatomis¹².

3.7. Įstaigos apskaitos registre „Didžioji knyga“ atliekami klaidų taisymai nesant buhalterinių pažymų, kaip to reikalauja Buhalterinės apskaitos įstatymo 13, 18 straipsnių nuostatos.

Pvz. Gruodžio mėn. atliktas ilgalaikio materialiojo turto pergrupavimas iš vienos turto grupės į kitą, rugsėjo mėn. atliktas 8 klasės sąskaitos klaidų taisymas nesant buhalterinių pažymų ir kt.

Dėl to, kad pergrupavus ilgalaikio materialiojo turto vienetus iš vienos turto grupės į kitą, duomenys pateikti 12 – ojo VSAFAS 1 priede neatitinka apskaitos registro duomenų, Finansinės būklės ataskaitos duomenys pagal atskiras turto grupes neteisingi.

3.8. Vadovaujantis 12-ojo standarto¹³ 32.1 punkto nuostatomis, esminio pagerinimo išlaidos apskaitoje registruojamos didinant atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą. Prie statinio esminio pagerinimo darbų priskirtini ne tik statinio rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, bet ir tie paprastojo remonto darbai, kurie skirti statiniui atnaujinti (modernizuoti): statinio ar jo dalių apšiltinimas, statinio fasadų, stogo dangos ar apdailos keitimas, balkonų, lodžių įstiklinimas, fasado elementų (langų, lauko durų) pakeitimas.

¹² 73.6. transporto priemonės – lengvieji ir krovininiai automobiliai, autobusai ir kitos motorinės transporto priemonės, kurioms privaloma teisinė registracija, skirtos žmonėms ir kroviniams pervežti;

¹³ Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (pakeitimas 2013m. gruodžio 19 d. Nr. 1K-405)

Mokykla 2014 m. liepos mėn. atliko stogo dangos remontą už 12.446 Lt, tačiau pažeidžiant teisės akto nuostatas, esminio pagerinimo išlaidomis nepadidino ilgalaikio materialiojo turto (t.y. mokyklos pastato) įsigijimo savikainos, o šias išlaidas nurašė į sąnaudas.

Dėl to, kad ilgalaikio turto remontą pripažino sąnaudomis, o ne remonto suma padidino ilgalaikio materialiojo turto vertę, finansinės būklės ataskaitos eil. A.II.2. „Pastatai“ sumažinta, o Veiklos rezultatų ataskaitos eil. B.IX. „Sunaudotų ir parduotų atsargų savikaina“ padidinta 12.446 Lt suma.

3.9. Įstaiga nuomos pajamas apskaitoje apskaitė ir finansinėse ataskaitose nurodė ne tą ataskaitinį laikotarpį kai jos uždirbtos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento, nesivadovauta 10-ojo VSAFAS 9 punkto nuostatomis. Mokykla už suteiktas nuomos paslaugas 2014 m. spalio-gruodžio mėn. apskaitoje neapskaitė 245,01 Lt nuomos pajamų.

Dėl to, kad Mokykla pajamas apskaitė ne tuo ataskaitiniu laikotarpiu kada jos uždirbtos, Finansinės būklės ataskaitos eil. C.III.4 „Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą ir paslaugas“ nurodyta 245,01 Lt sumažinta suma.

3.10. Įstaigos Finansinės būklės ataskaitos eil. C.III.6. „Kitos gautinos sumos“ nurodyta suma 2.805,41 Lt yra neteisinga, nes apskaitoje neapskaitė 3.448,42 Lt kompensuojamų komunalinių paslaugų išlaidų suteiktų kitoms įmonėms už 2014 m. spalio – gruodžio mėn.

Dėl to, kad apskaitoje kompensuojamas išlaidas už komunalines paslaugas apskaitė ne tą ataskaitinį laikotarpį kada jos patirtos, todėl Finansinės būklės ataskaitos eil. C.III.6 „Kitos gautinos sumos“ nurodyta suma sumažinta 3.448,42 Lt.

3.11. Nesivadovaudama Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 19 straipsnio 9 dalies¹⁴, Inventorizacijos taisyklių 60, 61¹⁵ punktų nuostatomis, gautinoms, mokėtinoms sumoms nesurašytas inventorizacijos apyrašas, pateikti tik suderinimo aktai su vienos pusės, t.y. Mokyklos buhalterio parašais, nei debetinės, nei kreditinės skolos nėra suderintos.

¹⁴ 2007 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212, 19 straipsnio 9 dalis. „Apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Inventorizavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

¹⁵ Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“

60 punktas. Kasmet įmonės turėtų suderinti tarpusavio skolų sumas ir įforminti tai suderinimo aktu. Skolų suderinimo su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, Muitinės departamentu prie Finansų ministerijos, Valstybinio socialinio draudimo fondu ir kredito įstaigomis iniciatorės turi būti įmonės. Kitų skolų suderinimo iniciatoriai paprastai būna kreditoriai. Derinant įmonių, įstaigų, organizacijų ir kitų skolininkų tarpusavio skolas, surašomi du suderinimo akto egzemplioriai, kuriuose nurodoma skola (mokėtina arba gautina suma), jos atsiradimo priežastis ir data. Suderinimo akto gavėjas, patvirtinęs akte nurodytą sumą arba nurodęs nesutapimo priežastis, vieną akto egzempliorių grąžina (išsiunčia) pateikėjui, o kitą pasilieka.

61 punktas. Inventorizuojant skolas, inventorizacijos komisija į inventorizavimo aprašą įrašo kreditoriaus arba skolininko pavadinimą, skolos (gautinos arba mokėtinos) sumą, jos atsiradimo datą, tarpusavio suderinimo datą, numatomą skolos grąžinimo terminą. Inventorizuojant nesuderintas (šių taisyklių 60 punkte nurodyta tvarka), laiku negrąžintas ir beviltiškas skolas, sudaromi atskiri inventorizavimo aprašai, į kuriuos įrašomas kreditoriaus arba skolininko pavadinimas, skolos (gautinos arba mokėtinos) suma, jos atsiradimo data.

3.12. Finansinės būklės ataskaitos eil. E.II.10 „Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai“ nurodyta 4440,27 Lt, nesutampa su apskaitos registro „Didžioji knyga“ nurodyta suma 3838,75 Lt (956,82+2881,93), neatitikimas 601,52 Lt.

Dėl to, kad neinventorizuotos skolos tiekėjams, skolos nesuderintos, neatitinka su apskaitos registrų duomenimis, negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitos E.II.9 „Tiekėjams mokėtinos sumos“ ir II.10. „Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai“ nurodytų sumų teisingumo.

Veiklos rezultatų ataskaita

Grynasis 2014 metų perviršis – 685 Lt, ankstesniųjų metų perviršis – 2.784 Lt.

Didžiausią dalį pagrindinės veiklos sąnaudose 2014 metais sudaro darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 1.016.309 Lt (80 %). Įstaigos sąnaudos detalizuojamos veiklos rezultatų ataskaitoje.

Pinigų srautų ataskaita

3.13. Įplaukos gautos iš trečiųjų asmenų už komunalines paslaugas (išlaidų kompensavimas), turi būti apskaitomos Pinigų srautų ataskaitos eil. A.I.7 „Kitos įplaukos“. Įstaiga 2014 metais gavo 8.796,72 Lt kompensuotų išlaidų už komunalines paslaugas, kurios pinigų srautų ataskaitoje nenurodytos įplaukų dalyje, atitinkamai ta pati suma nenurodyta išmokų dalyje detalizuojant pagal rūšis.

Pinigų srautų ataskaitos eil. A.I.7 „Kitos įplaukos“ sumažinta 8.796,72 Lt, o išmokų dalyje ta pati suma nenurodyta detalizuojant pagal išmokų rūšis.

3.14. Pinigų srautų ataskaitos duomenys neatitinka su 20-ojo VSAFAS 4 priedo „Finansavimo sumos pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčiai per atskaitinį laikotarpį“ duomenimis.

Pinigų srautų ataskaitos eil. I.1.4. „Finansavimo sumos kitoms išlaidoms ir atsargoms iš kitų šaltinių“ nurodyta 14.241,41 Lt, o 20-ojo VSAFAS 4 priedo eil. 4. „Iš kitų šaltinių“ nurodyta 11.900,96 Lt, neatitikimas 2.340,45 Lt.

Įstaigos pateikti duomenys Pinigų srautų ataskaitoje neatitinka duomenų pateiktų 20-ojo VSAFAS 4 priede.

Aiškinamasis raštas

Įstaigos aiškinamasis raštas parengtas nesivadovaujant 6-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“ reikalavimais.

3.15. Mokyklos aiškinamasis raštas neišsamus, rašte pateikiama informacija tik už atskaitinius metus, tačiau ji nelyginama su praėjusiu atskaitiniu laikotarpiu, nepaaiškinamos reikšmingų pasikeitimų priežastys, nesivadovauta 6-ojo VSAFAS 15 punkto nuostatomis. Mokykla aiškinamojo rašto pastaboje P10 nurodė „gautinų sumų mokykla neturi“, tačiau pagal finansinės

būklės atskaitos duomenis eil. C.III.4. „Gautinos sumos už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas“ nurodyta 1.225,05 Lt, eil. C.III.5. „Kitos sukauptos gautinos sumos“ nurodyta 2.805,41 Lt sumos, kurios nėra paaiškintos. Mokykla aiškinamajame rašte nepateikė informacijos:

- apie ilgalaikio turto pergrupavimo iš vienos turto grupės į kitą priežastis, nesivadovauta 12-ojo VSAFAS 76.8. punkto nuostatomis;
- susijusios su esminės klaidos (114.521,68 Lt) taisymu, kaip to reikalauja 7-ojo VSAFAS 27, 28 punktų nuostatos;
- apie reikšmingumo kriterijų ir dydį, nesivadovauta 1-ojo VSAFAS 39 punkto nuostatomis;
- apie pagal panaudos sutartis turimo turto panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti, kita svarbi informacija apie panaudos sutartis, nesivadovauta 19-ojo VSAFAS 62 punkto nuostatomis;

Aiškinamajame rašte pateikta ne visa privaloma pateikti informacija.

4. LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMAS

4.1. Mokykla nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo nuostata dėl bendro viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo trukmės principo, nes sutartį dėl moksleivių maitinimo paslaugų sudarė ilgesniam nei 3 metų laikotarpiui. Be to su kitais paslaugų ir ar prekių tiekėjais sutartys sudaromos neterminuotam laikotarpiui.

Mokykla sudarydama sutartis ilgesniam nei 3 metų laikotarpiui pažeidžia Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas.

4.2. Mokykla naudojasi valstybine žeme po pastatais ir statiniais, tačiau šie valstybinės žemės sklypai įstatymų¹⁶ nustatyta tvarka nėra suformuoti, neįregistruoti Nekilnojamojo turto kadastrė, nesudarytos panaudos sutartys, neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre ir neapskaityti įstaigos apskaitos registruose.

Mokykla naudojasi valstybinės žemės sklypais, esančiais po pastatais ir statiniais, kurie įstatymų nustatyta tvarka nėra suformuoti, nesudarytos panaudos sutartys ir neįregistruoti Nekilnojamojo turto registre. Žemės sklypai neapskaityti įstaigos apskaitos registruose.

¹⁶ Lietuvos Respublikos 2000 m. birželio 27 d. Nekilnojamojo turto kadastrė įstatymas Nr. VIII-1764, Lietuvos Respublikos 1996 m. rugsėjo 24 d. Nekilnojamojo turto registro įstatymas Nr. I-1539.

REKOMENDACIJOS

Apie audito metu nustatytus dalykus Mokyklos vadovybę informavome raštu¹⁷. Mokykla raštu¹⁸ pateikė paaiškinimus ir duomenis apie pastebėjimų įgyvendinimą. Mokykla ištaisė dalį nustatytų pažeidimų ir įgyvendino pateiktas rekomendacijas.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir siekdami, kad Mokykla skirtus asignavimus naudotų teisėtai, rekomenduojame:

1. Įvertinti audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus dėl ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo, perskaičiuoti nusidėvėjimą, kad ilgalaikio turto vienetai nusidėvėtų nuosekliai iki galutinės nusidėvėjimo datos (žr. 3.4. pastebėjimas);
2. Ilgalaikio turto vienetus apskaitytus netinkamose turto grupėse pergrupuoti teisės aktų nustatyta tvarka ir pateikti finansinių ataskaitų rinkinyje pagal VSAFAS reikalavimus (žr. 3.5., 3.6., 3.7. pastebėjimai);
3. Užtikrinti, kad įsipareigojimų inventorizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka (žr. 3.11. pastebėjimas);
4. Apskaitą tvarkyti vieninga buhalterinės apskaitos programa;
5. Įvertinti audito ataskaitoje pateiktus Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus ir informuoti apie priimtus veiksmus, kurie užtikrins, kad darbai ir paslaugos bus perkami, pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus (žr. 4.1. pastebėjimas)
6. Suformuoti žemės sklypus po pastatais, statiniais, dėl jų naudojimo sudaryti sutartis ir įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka (žr. 4.2. pastebėjimas).
7. Sustiprinti vidaus kontrolę nustatant papildomas vidaus kontrolės procedūras (žr. 2.1.– 2.3., 3.1.–3.3., 3.8.– 3.15. pastebėjimai):
sąnaudų, įplaukų, išmokų, gautinų sumų apskaityme ir grupavime pagal VSAFAS reikalavimus;
duomenų ataskaitų rinkiniuose pateikime pagal apskaitos registrų duomenis;
informacijos atkleidime finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pagal VSAFAS reikalavimus;
biudžeto lėšų naudojame ir apskaityme tam tikslui, kam pagal paraiškas lėšos skirtos ir panaudotos vadovaujantis ekonomine klasifikacija;
informacijos atskleidime biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

---

¹⁷ Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2014 m. gruodžio 11 d. raštas Nr. SS-81 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

¹⁸ Daujėnų pagrindinės mokyklos 2014 m. gruodžio 30 d. raštas Nr. S-78 „Dėl audito metu nustatytų neatitikimų“.

Audituojamo subjekto atsakomybė

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktu ir 7 straipsniu, biudžeto asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus rengimą ir pateikimą. Jie už tai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁹ 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė

Audito ataskaita surašyta dviem egzemplioriais: vienas – Daujėnų pagrindinei mokyklai, kitas – Pasvalio rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybai.

---

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. 1K-170 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“.

**TEISĖS AKTAI, KURIAIS VADOVAUJANTIS BUVO ATLIKTOS AUDITO
PROCEDŪROS IR VERTINIMAI**

1. Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos Buhalterinės apskaitos įstatymas;
5. Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas;
6. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas;
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;
8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas;
9. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas;
10. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas;
11. Lietuvos Respublikos Žemės įstatymas;
12. Valstybės turto perdavimo savivaldybių nuosavybėn įstatymas;
13. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas;
14. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl Biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“;
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr.719 „Dėl inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“;
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 27 d. nutarimas Nr. 650 „Dėl darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

20. Lietuvos Respublikos Finansų ministro 2010 m. kovos 26 d. įsakymas Nr. 1K-085 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo pakeitimo“;
21. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. V-1254 „Dėl švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
22. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Finansų ministro įsakymais;
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 941 „Dėl kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas kasmetines atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės patvirtinimo“;
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 22 d. nutarimas Nr. 497 „Dėl kasmetinių papildomų atostogų trukmės, suteikimo sąlygų ir tvarkos patvirtinimo“;
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-06-27 nutarimas Nr. 785 „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos priemonių įgyvendinimo (Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo)“;
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. 432 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių, sudaromų ilgiau kaip 3 metams, terminų nustatymo kriterijų ir atvejų, kuriais gali būti sudaromos tokios sutartys, aprašo patvirtinimo“;
27. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas
1.	Įvertinti audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus dėl ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo skaičiavimo, perskaičiuoti nusidėvėjimą, kad ilgalaikio turto vienetai nusidėvėtų nuosekliai iki galutinės nusidėvėjimo datos (žr. 3.4. pastebėjimas);	I ketvirtį perskaičiuoti visą ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimą	Balandžio 15 d.
2.	Ilgalaikio turto vienetus apskaitytus netinkamose turto grupėse pergrupuoti teisės aktų nustatyta tvarka ir pateikti finansinių ataskaitų rinkinyje pagal VSAFAS reikalavimus (žr. 3.5., 3.6., 3.7. pastebėjimai);	Pergrupuoti per I ketvirtį	Balandžio 15 d.
3.	Užtikrinti, kad įsipareigojimų inventorizacija būtų atliekama teisės aktų nustatyta tvarka (žr. 3.11. pastebėjimas);	Išsireikalauti, kad įstaigos grąžintų pasirašytus suderinimo aktus. Inventorizaciją atlikti lapkričio 1 d. kai dauguma įstaigų atlieka tokią inventorizaciją.	2015 m. lapkričio 1 d.
4.	Apskaitą tvarkyti vieninga buhalterinės apskaitos programa;	Nuo 2015-01-01 apskaita pradėta vesti programoje.	
5.	Įvertinti audito ataskaitoje pateiktus Viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimus ir informuoti apie priimtus veiksmus, kurie užtikrins, kad darbai ir paslaugos bus perkami, pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus (žr. 4.1. pastebėjimas)	Nuo 2015-01-01 sutartis atnaujintos su pagrindiniais tiekėjais. Sutartis sudaromos apklausos būdu.	
6.	Suformuoti žemės sklypus po pastatais, statiniais, dėl jų naudojimo sudaryti sutartis ir įregistruoti teisės aktų nustatyta tvarka (žr. 4.2. pastebėjimas)	Kreipsimės dėl papildomų lėšų skyrimo, suformuosime žemės sklypus po pastatais, sudarysime panaudos sutartis, įregistruosime ir apskaitysime	2016 m. sausio 1d.
7.	Sustiprinti vidaus kontrolę nustatant papildomas vidaus kontrolės procedūras (žr. 2.1.–2.3., 3.1.–3.3., 3.8.–3.15. pastebėjimai):		
	sąnaudų, įplaukų, išmokų, gautinų sumų apskaityme ir grupavime pagal VSAFAS reikalavimus;	Į vidaus kontrolės taisykles bus įtraukti nurodyti pastebėjimai.	2015-05-01
	duomenų ataskaitų rinkiniuose pateikime pagal apskaitos		

	registrų duomenis;		
	informacijos atkleidime finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pagal VSAFAS reikalavimus;		
	biudžeto lėšų naudojame ir apskaityme tam tikslui, kam pagal paraiškas lėšos skirtos ir panaudotos vadovaujantis ekonomine klasifikacija;		
	informacijos atskleidime biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.		

Pastaba. Rekomendacijų įgyvendinimo planą užpildė ir yra atsakingas už rekomendacijų įgyvendinimą bei Kontrolės ir audito tarnybos informavimą nustatytais terminais

Daujėnų pagrindinės mokyklos direktorius Gailutis Gailiūnas
